

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 53/02

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. mája 2002 predbežne prerokoval sťažnosť E. N., bytom H., namietajúcej porušenie svojich práv podľa čl. 35 ods. 3, čl. 39, čl. 40 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutiami Sociálnej poisťovne v Bratislave z 15. apríla 1999 a 5. augusta 1999 a rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove č. k. 5 S 111/99-37 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 So 244/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. N. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 16. apríla 2002 doručené podanie E. N., bytom H. (ďalej len „navrhovateľka“). Z obsahu podania vyplynulo, že navrhovateľke bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne v Bratislave (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) z 15. apríla 1999 priznaný invalidný a vdovský dôchodok v úhrne vo výške 4 349,- Sk mesačne a rozhodnutím z 5. augusta 1999 boli tieto dôchodky upravené. Tieto rozhodnutia navrhovateľka napadla návrhom na preskúmanie, pretože pri výpočte dôchodkov jej nebola započítaná doba práce vo firme KURPIL, s. r. o., Praha, ako

ani náhradná doba zamestnania, počas ktorej navrhovateľka opatrovala matku svojho druhu. V rámci odvolacieho konania bola potvrdená správnosť rozhodnutí Sociálnej poisťovne. Navrhovateľka namieta porušenie čl. 35 ods. 3, čl. 39, čl. 40 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a žiada ústavný súd, aby zrušil rozhodnutia Sociálnej poisťovne, a to z 15. apríla 1999 a 5. augusta 1999, a rozhodnutia Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 S 111/99-37 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 So 244/2000.

Ústavný súd vyhodnotil podanie navrhovateľky ako sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, lebo táto sa ním domáha ochrany svojich ústavných práv voči orgánom verejnej moci. Sťažnosť však nemá viacero zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že ústavný súd nie je oprávnený konať o sťažnosti, ktorou fyzická osoba namieta porušenie svojich základných práv a slobôd, ak o ochrane týchto práv je oprávnený rozhodovať všeobecný súd.

Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov tejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (pozri obdobne napr. sp. zn. I. ÚS 24/00 a sp. zn. I. ÚS 15/01). Krajský súd a najvyšší súd sa v odôvodnení svojich rozsudkov č. k. 5 S 111/99-37 a sp. zn. 1 So 244/2000 vyrovnali s námietkami a argumentáciou navrhovateľky, ktoré uplatnila aj pred ústavným súdom, spôsobom, ktorý nemožno považovať ani za svojvoľný, ani za zjavne neodôvodnený.

Všeobecné sudy vysvetlili prečo nemožno dobu práce navrhovateľky u firmy KURPIL, s. r. o. Praha hodnotiť ako zamestnanie a dobu, kedy sa starala o matku svojho druhu ako náhradnú dobu podľa § 9 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd preto nemôže v tomto prípade skúmať a hodnotiť výklad a aplikáciu práva všeobecnými súdmi. Ústavným právam navrhovateľky, ktorých porušenie namieta, teda už bola poskytnutá súdna ochrana.

Podľa zásady subsidiarity zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy môže ústavný súd poskytnúť ochranu ústavným právam a slobodám len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V danom prípade už ochranu namietaným právam navrhovateľky poskytli krajský súd a najvyšší súd, ktorých rozhodnutia nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Preto ústavný súd nemá právomoc zaoberať sa sťažnosťou navrhovateľky.

Nedostatok právomoci ústavného súdu zaoberať sa sťažnosťou navrhovateľky nemožno odstrániť. Preto ústavný súd nevyzýval navrhovateľku na odstránenie väd jej sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. mája 2002

